

LA SENYERA FEDERAL

PORTA-VÈU DE LA JOVENTUT REPUBLICANA FEDERAL

Any III

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
August, 14, baixos

No responem dels articles firmats.

Tarragona 16 de Juliol de 1909

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Catalunya y Nacions ibèriques,
trimestre. 1'50 pts.
Extranger.. 2'00 »

Nom. 93

Secció oficial

JOVENTUT FEDERAL

Se convoca a tots els socis a la junta general extraordinaria de primera y única convocatoria per a l'vinent Diumenge, dia 18, a les tres de la tarda per tractar d'un assumpció de molta importància.

Tarragona 11 de Juliol de 1909.

Per A. de la J. D., El secretari, Joan Ruiz.

Notes setmanals

Contra la guerra

Partidaris com son de que totes les qüestions internacionals s'arreglin per medi d'arbitratges y enemics decidits de que una nació, sia la que's vulgi, tracti de ferse gran a costa d'altri, hem d'aixecar també la nostra veu de protesta contra aquesta campanya que sat ja al Marroc.

La guerra que, no dirém que sigui santa, quant es per defensar el territori, pero que's necessaria per garantir les vides y les hisendes dels ciutadans, no te raho de ser sense un altre motiu tan poderós com el que queda exposat.

Existeix aquest altre motiu pera empêndre l'actual campanya? No. saltres creiem que no.

Unes negociacions desgraciades del nostre representant a Tanger y, probablement, alguna malifeta d'un capatás de les obres del carril de les mines han sigut l'espurna que feia falta pera que volés la mina, ja de temps carregada.

De les coses tot es el comentar, y aquesta ja l'hem comensada. Ara anirém fins allá ont ens empenyin y ens empenyaràn fins ont ens convingui anar.

Lo mes estrany del cas es que segons les darreres noves oficials no hi ha mes que uns 1500 moros en armes y nosaltres hi hem enviat o hi tenim en camí 13.000 homes.

Pera què aquesta exhibició de forces? Pera que posar en sobressalt a 13.000 famílies espanyoles?

Si l' article aquell de la Constitució que diu que cap espanyol podrà esser molestat per exposar lliurement ses idees no tingués per contrapés una serie d'articles mes recents, quantes incògnites deixarien d'es-ser?

Del Mestre

Contra la guerra

Estamos cada dia más contra la guerra. Agrava la situación del país de modo que tememos una verdadera catástrofe económica. Se fué el oro, huye la plata, inspiran desconfianza los billetes del Banco, hoy esparcidos por toda España, nos descienden los cambios, se encarecen todos los artículos y se va haciendo imposible la vida. No paga ya el Banco sus billetes en duros, sino en moneda menuda que hace tiempo no circulaba, y no se presta á dar á nadie en plata más de 250 pesetas. El tráfico va siendo cada vez más difícil.

¿Hay esperanzas de que vencamos? Los insurrectos ayudan en Filipinas á los yankis. En cuanto en cuanto el comodoro Dewey reciba la expedición y las armas que han salido de California, es de temer que se apodere de Manila, hoy ya seriamente bloqueada. No se ha podido enviar allí escuadra alguna que contrarreste.

Los principales buques de nuestra escuadra no se han atrevido á buscar en las aguas de Cuba los de los norteamericanos; se han tenido por venturosos con haber ganado la bahía de Santiago sin combate ni encuentro. Si osan salir á la boca del puerto, es al abrigo del castillo del Morro. En tanto los de los americanos bombardean una tras otra plazas, y facilitan la entrada de nuevas expediciones filibusteras en la isla.

¿Depende esto de que no sean bravos nuestros marinos ni inteligentes los que los mandan? No depende sino de que son superiores en mucho las fuerzas del enemigo, y nosotros no nos habíamos preparado para guerrrear con otras naciones. Si la actual guerra dura, fácil será que hoy nos venzan y mañana venzamos; el fin no es el dudoso.

Ya los mismos que ayer esperaban el apoyo de otras potencias ven completamente desvanecidas sus esperanzas. Se ha pretendido inútilmente explotar las prevenciones de las Repúblicas hispano-americanas contra los Estados Unidos; Méjico, donde más se ha hecho, y mas influencia ejercen los españoles, se ha declarado neutral hasta el punto de haber expedido por todos sus ministerios circulares encérgicas en que amenaza con el castigo á los que de algún modo favorezcan ó contrarien á los beligerantes.

Urge, urge, la paz; urge sobre todo que le ajustemos, antes que fuerzas norteamericanas penetren en la

isla. Después, nos vedará pedirla y aún aceptarla nuestro proverbial orgullo. Podemos ahora decir todavía al enemigo: «Nos venciste en Filipinas con un ataque que no esperábamos, y te apoderaste de Cavite. No has logrado aún entrar en Manila. Te propusiste principalmente intervenir en Cuba. No has conseguido aún penetrar en ninguno de sus puertos. Inútilmente los has bombardeado; casi inútilmente bloqueado. Contamos unos y otros con medios de prolongar la guerra y la guerra nos perturba y nos arruina. Negociemos la paz sobre la base de la independencia de Cuba».

Están ya muchos por la paz que nosotros tanto encarecemos. Sigamos predicándola y haciendo que nuestras palabras lleguen á todas las gentes. Será un día prez de nuestro partido que hayamos sido los primeros en proponerla y los más tenaces en defenderla. Titubean los demás republicanos; muchos se dejan todavía llevar de impetus bélicos; conviene que se sepa que hay aquí una resolución del problema fuente y origen de los presentes males.

Hagamos la paz, dicen algunos, pero después de una satisfacción honrosa ó lo que es lo mismo, después de un señalado triunfo. ¿Y si el triunfo no llega? decimos nosotros. ¿Y si tarda? ¿Quién nos asegura, además, que después de conseguido no nos replique el adversario: «no quiero la paz después de una derrota; vencedor, la podré admitir; nunca vencido?»

Ahora, ahora, es tiempo de proponerla; mañana puede ser tarde.

F. PI Y MARGALL.

Un futur governador

No sabeu ni's podeu figurar, oh lectors!, la fonda impressió que'n produí an els que fa temps vivim en aquesta capital, la nova llençada fa pocs dies pel diari de més circulació d'Aragó. Segons deia aquest, serà prompte nomenat governador de Tarragona el darrer exarcalde de Saragossa, don Antoni Fleta.

Pels que coneixém un xic la vida d'aquesta ciutat, fou una sorpresa. En Fleta governador de Tarragona! Vosaltres sens dubte recordareu el seu nom, car se feu célebre durant el temps d'aquella famosa Exposició Hispano-Francesa. Ell—segorts males llengües assaguren—va esser el pitjor enemic que an en Paraïso li sortí en la seva obra, posantli tots els

entrebars que podé. Va arribar aleshores per ell una bona època de forta impopularitat. Quan ab gran apariència's passejava en cotxe pel carrer d'Alfons, la gent el xiulava y fins una vegada les turbes s'abalanaren als bridons dels cavalls que l'arrosegaven, disposades a ferne una de grossa. Se'l va veure en aquell moment tornar-se pàlid. Més, digne y energic, s'aixecà y manà a l'escola que apallissé an els irrats que volien fer justicia seca...

Més tard, un regidor presentà contra ell una greu denúncia que aixecà una remor molt gran.

També va donar molt que enraonar una vara d'arcalde que l'hi fou regalada pels empleats modestos del Municipi que feia dos mesos que no cobraven. Més sobre això, el cronista's limita a senyalar el rumor sense ferhi cap comentari, car no vol afirmar coses que pugui esser mentida... Què voleu? No pot creure que aquets bons guardes municipals que porten un gros abric llare fins als cel com els camaleons...

El senyor Fleta, impertérrit seguia passejant la seva atlètica figura en un luxós cotxe que la ciutat pagava, y que feia extrémer les dents de rabi a els pacífics ciutadans. Ja que en tot volia semblar a son ilustre queje don Antoni Maura, just era que s'hi semblés també en tan gran forta impopularitat. La prempsa clavava contra ell, demanant en nom de l'opinió que dimítis. Dimitir? Cá! No hi havia pensat encara. Això hauria estar rebaixar-se y ell que es un gran soberb no podia ferho. Era un «trágala» el que inseposava an els seus paisans dientlos:

—No'm voleu? Doncs m'haureu de mestegar per forsa.—

Així es que ara al constituirse'l nou Ajuntament y tenir que canviar el silló de la presidència per l'escó de regidor, la gent ha exclamat un «ah, ja era hora!», que ha resonat per tot arreu. Y ell, enfadat de lo que li digueren en la sessió en que va pendre possessió'l nou arcalde, ha promés no acostorse més per la Casa de la Ciutat y dedicar-se als assumptes del capítol metropolità, del qual n'es notari.

Diuen també que es un gran orador, una cosa així com un Moret provincial. Jo l'he sentit no més que una vegada. En una sola vegada no's pot formar una idea completa...

Doncs tots aquells mérits són els que segons diu el diari de més circulació a Aragó, van a esser recompensats ab el Govern civil de Tarragona.

Ai, tarragonins! Jo us felicito per la joia que us emporteu y us prego que no malhaureu el seu geste de triomfador, ja que es fill d'un poble que sembla destinat a assortir de governadors les províncies catalanes.

M. TRILLA ROSTOLL.
Saragossa, II-VII-909.

Ton Francisco Pí y Margall

II

En el número anterior dejamos establecidos los tres aspectos bajo los cuales todos los hombres de buena voluntad, podian unirse en un solo aplauso, á favor de Don Francisco, y hoy procuraremos desarrollar los razonamientos que apoyan el primero de nuestros asertos.

Don Francisco Pí y Margall es una figura descollante porque se le vé crecerse, agrandarse, trasponer con su fama los montes y las fronteras, adquirir el saber, abrirse camino, fortalecerse, subir la cuesta, ganar la cumbre, y en ella erguirse primero, y luego sentarse en la meseta para dominar desde ella durante largos años de sus edades madura y senil, la dilatada planicie que se extiende á sus pies. Y se le vé recorrer el camino, desde su modesta cuna hasta su negro ataúd, no menos modesto que aquella, siempre pobre y trabajando siempre, para ganar el mísero estipendio del proletario de la obra intelectual.

Condensando la expresión de las poeta y autor dramático de no escasa inspiración, en sus primeros años, apenas cumplidos los 16; poco después, á los 18, se reveló, en 1843, notable crítico del arte pictórico en el tomo «Cataluña» de la obra titulada «España pintoresca»; en 1847 pasó á Madrid á cursar el doctorado; y una vez allí pronto se dió á conocer como publicista, juzgador entendido de las obras del arte monumental, escribiendo concienzudos artículos en el «Renacimiento» y en el «Correo»; como maestro en la redacción de revistas de Teatros. En 1848 se encargó de la dirección de la, para aquellos tiempos portentosa obra «Recuerdos y Bellezas de España»; suyos son los volúmenes de Cataluña, Granada y Sevilla; dirigió la edición de algunos tomos de la «Biblioteca de Autores Españoles», que la casa Rivadeneira editaba, entre ellos el correspondiente á las obras del P. Mariana: allá, por los años de 1850 y 51, escribió la «Historia de la pintura en España», en que mostró ya la hilaza de sus ideas filosóficas.

políticas y religiosas, y los «Estudios sobre la Edad Media» y «la Reacción y la Revolución», en que los reafirmó y los completó decidida y denodadamente; colaborando además brillantemente en la «Encyclopédie de Legislation y Jurisprudencia». Posteriormente, durante los dos lustros de 1850 al 60 redactó, para el Museo Universal artículos históricos y de costumbres; para «La Discusión» trabajos de polí-

ca social b talladora y para «America» y «Revista de Ambos Mundos», amenos dechados de sabrosas crónicas artísticas y literarias.

En la década siguiente sufren un eclipse el escritor para dar lugar á la exclusiva actuación del político, y ya desde entonces toda la labor fué de conferencias, controversias, discursos parlamentarios y opúsculos, intercalados de la traducción de algunas obras de Proudhon hechas durante su forzada expatriación en París; entre ellas el «Principio Federativo».

Nuevamente aparece el publicista en la década del 70 al 80 con sus volúmenes de «La República de 1873», «Jovas Literarias», «Las Nacionaldades» y la «Historia General de América», obra colosal de proporciones ciclópeas, que desgraciadamente, al morir dejó inconclusa....

Y es menester que conste que todo ese bagaje es un conjunto de preciosos brocados recamados de oro. A la vuelta de lo contingente y discutible de opiniones, escuelas y teorías, aparece y flota, por una parte la galanura de la forma, el mérito de la elocución, lo correcto y castizo del lenguaje, el mérito constitucional de sus escritos, y por otra la serenidad, el reposo, la sinceridad, la buena fe leal, la pulcritud, la percepción exquisita, la honrada convicción de estar en lo cierto; circunstancias suficientes para que todos incluso sus adversarios, reconozcamos en él merecimientos bastantes para la *loa petrea* que se le quiere dedicar. A lo menos así lo sentimos nosotros que pre la edad de los prejuicios y de las tenacidades, las épocas en que se negaba el pan y la sal al que no opinábamos.

A este propósito, hallamos aplicable una frase que oímos á un industrial barcelonés, que fué ministro de la República Española. Al ver, junto á mí, desde los balcones del Ateneo, desfilar el entierro del Obispo Urquiza (modelo de sacerdotes evangélicos) «¡Hombre! con obispos como éste casi le entran á uno ganas de hacerse católico».... «Con republicanos como Pí y Margall, casi le entran á uno deseos de alistarse en el federalismo».

JOSÉ TORRES ARGULLOL
(de *El Eco del Centre Catalán* de Montevideo.)

Carta desclosa

Al amic Pere Reixón.—Tarragona

Riudecols 11 juliol de 1909.

Volgut senyor y amic: Sorpres extraordinariament per la sentència del Tribunal Suprem condemnantvos a sis mesos de presó per defensar els interessos dels fills de Tarragona, encic aquestas ratlles, no pera animarvos a proseguir el camí que vos mateix os heu marcat, sino pera de mostravos que les vostres contrarietats, que les penes que vos sofriu, jo ab vos les comparteixo.

Durant els sis mesos que durarà

vostre reclosió, que podrà esser molt legal, pero que jo considero injusta en grau superlatiu, jo, el mes humil entre 'ls humils, aimant de la Justicia com el qui més, no deixaré d'estar espiritualment ab vos.

A questa sentència os enlaira als ulls dels homes de cervell clar y de cor net.

Vosstra geste desinteresat l'aplaudiren els bons tarragonins, els catalans honrats y els homes consients.

Y ara, amic Redón, una forta abraçada del que's vostre amic de cor

VENERAND SOLANELLES.

L'Esperanto

L'excursió del diumenge

Mal dia varen tenir els esperantistes barcelonins pera l'excursió que verificaren el darrer diumenge a la nostra ciutat. El vent regnat durant tot aquell dia, impedí a molts dels excursionistes poder visitar totes les belleses de la que fou imperial Tarraco.

Arrivaren els excursionistes, en nombre de mes de 400, a les set del matí ab el vapor «Villa de Sóller», sortint a rebrels a la boca del moll ab el vaporet «Audace», els *samideanoj* del grupu «Tarragona Esperanta» y delegats de varies entitats locals. En el moll de Costa, foren rebutgs per una Comissió de l'Ajuntament, composta dels Srs. Nel-lo, Balcells y Nin (T.) junt ab l'Arxiver municipal Sr. Ruiz y Porta.

Desd'el moll se dirigiren els excursionistes a depositar les respectives *predicaciones* en grups, el Museu, Catedral, Iglesies de S. Pau y Santa Tecla, Muralles ciclòpies, etz., etz.

A la una se reuniren tots en el Gran Hotel Continental, aont se li serví un succulent ápat, assistinthi els delegats de les entitats locals, la Junta del grupu esperantista tarragoní y els regidors Srs. Loperena, Nel-lo y Nin (T.), tots els qui, junt ab els presidents dels grups de Barcelona, formaren la taula presidencial.

A les quatre de la tarda tingué efecte la recepció oficial en el saló de sessions del nostre Ajuntament. Varen ocupar la presidència 'ls regidors Sr. Balcells, Loperena y Nel-lo; Dr. D. Joan A. Soler, president honorari del grupu «Tarragona Esperanta»; Srs. F. Pujolá y Vallés, y Madame Pujolá, president y secretaria, respectivament, del V Congrés esperantista que ha de celebrar-se a Barcelona durant el pròxim Setembre y En Josep Vidal, president del grupu «Tarragona Esperanta».

Avans de començar l'acte, el aplaudit chor «El Ancora» va cantar «Els pescadors» y «Els Xique's de Valls», en el saló de la Diputació, alternant ab la música militar de Luchana, que, situada enfrente del Palau Municipal, tocà varies pesses del seu repertori. Chor y banda foren aplaudidissims.

A la recepció, el Sr. Balcells, en nom de l'Alcalde y de Tarragona, donà la benvinguda als excursionistes, pronunciant després discursos els

senyors Pujolá y Vallés, Dr. Soler, Madame Pujolá (qui hui feu en francés y en esperanto), Sr. Serradell, vis-president del pròxim Congrés, B. Martí, En Francesc Nel-lo, (regidor), y En Josep Vidal, tenint tots ells paraules encomiástiques pera l'idioma Esperanto y pera 'ls seus propagandistes. Ab breu paraules elogué el acte'l Sr. Balcells, essent molt aplaudit així com tots els que varen fer us de la paraula.

A la sortida de la recepció, dues parelles varen ballar el ball esperantista «La Ronda» davant ma'eix de Ca la Ciutat, dirigintse després tots al moll, ab les banderes desplegades, embarcant altra volta ab el mateix vapor, y essent despedits per nombrosissim públic y per to's els socis del grupu «Tarragona Esperanta», que hi assistiren ab la seva bandera esperantista.

Molts dels excursionistes regressaren a Barcelona per tren.

Concurs de fotografies

Pera'l concurs de fotografies, molts excursionistes y tarragonins ne tragueren dels monuments antics que visitaren.

Del àpat celebrat en el Gran Hotel Continental també sen tragueren varies, així com també de l'arribada del vapor, desembarc, sortida de la recepció de l'Ajuntament, etz.

Els premis oferts per les entitats locals y particulars, foren exposats, com déiem en el nombre anterior, en els aparadors dels Srs. Calixte Boldú y C., cridant tots ells l'atenció del públic, per lo valiosos y artístics.

L'Orfeó tarragoní

Per indicació del moestre Director de l'Orfeó tarragoní, nostre bon amic En Josep Gols, no pogué cantar aquesta massa choral en l'acte de la recepció dels esperantistes a l'Ajuntament, sentintlo vivament tan els orfeonistes com els excursionistes.

Desitjém a l'amic Gols un complert restabliment.

Classes d'Esperanto

En breu se reanudaran les classes de l'hermos idioma internacional Esperanto, que donarà el grupu «Tarragona Esperanta» en el seu domicili social, Plaça de la Font, 19, 1.er

El nombre de socis de l'esmentat grupu va en augment, haventhi verdader desitj de apendre tan hermosa llengua.

Sessió del Ajuntament

A dos quarts de set començà la sessió presidida pel S. Guasch y ab assistència dels regidors Srs. Corbella Boada, Balcells, Vallvé, Vidal, Nel-lo Gibert, Loperena, Cirera, Rodón, Nin (T) Carreté y Nin (J).

S'aprovà l'acta de la anterior y tots els dictamens de Comissions que figuraven en l'ordre del dia excepte el primer extrem de un que fa referència a la cessió de quatre plomes de agua a D. Josep de Canals y un altre proposant que s'aboni el 3 per cent de premi de cobrança al recaudador de les quotes voluntaries de dit impost que quedan sob're la taula a petició dels Srs. Vallvé y Balcells respectivament.

Se feu constar en acta haber sentit ab gust la moció del Sr. Corbella sobre el projecto de tranvia electric entre Tarragona y Mont-roig, pasant per Vilaseca Reus y Riudoms y entre Tarragona y Valls Constantí, Morel Rausell y Vilallonga.

Acabada l'ordre del dia el senyor Vallvé exposa que temps endarrera per un deute de 10 pessetes que ell considerava ilicit se va intentar el embarg dels seus mobles y en canbi un senyor propietari de la casa n.º 43 del carrer de la Unió dèu al Ajuntament 1080 pessetes en concepte de canon d'aigua y 170 per arbitre de alcantarilles y ningú l'ha molestat. Sabeu perquè? —diu—perque es don Juan...

Diu que ell preferiria ignorar certes coses, porque quan les sab no les pot callar y vol que tothom passi pel mateix cedàs.

Explica l'accord pres pel passat Ajuntament de colocar 150 metres de canyeria al camí de la Cuixa acord que costà al municipi 800 pessetes y que no beneficia cap interès d'aquest y si únicament als del Sr. Martínez y acaba demanant al Consistori que faci pagar el esmentat gasto al senyor Martínez y en cas negatiu que li arrenqui la canyeria.

El regidor Sr. Nel-lo formula queixes contra la fàbrica del gas y electricitat.

El Sr. President diu que tindrà en compte les denuncies fetes pel senyors Regidors y aixeca la sessió.

Eren dos quarts de nou.

Tot anà com una seda y el públic que era nombrosissim aplaudí diferents vegades la sessió.

Com sigui que una de les proposicions presentades al Ajuntament deia que totes les obres se facin per subasta y no per administració, esperem que el Municipi acordi donar també a subasta la confecció d'impresos que pujen alguns milers de pessetes y que podrien estalviarsen algunes si's feia en la forma esmentada.

Aquesta indicació la fem per contribuir com a tarragonins que som a la bona marxa administrativa dels interessos comunals.

Esperem que els nous regidors, especialment els de casa, la tindran en compte.

Plecs y esquinsades

A la darrera sessió del Ajuntament hi va haver una novetat.

El regidor Sr. Vallvé demanà un encerat y va trassarhi el croquis de les finques canalades del Camí de la Cuixa y la canyeria que va colocarse para beneficiar los intereses del Municipio y els del Sr. Martínez.

Verdaderament l'innovació es curiosa y esperem que tindrà aplicació en altres fets successius que puguen anar-se treient a la vergonya pública.

La gràfica, en ocasions, ensenya mes que totes les paraules.

Està en un error nostre confrare *La Reconquista*, com ho estan tots els carlistes per lo de l'article *Don Carles* pu-

blicat per *El Poble Català* y rectificat de la manera mes ignominiosa per aquells cobards,—aqueells si que eren cobards!—que agrediren al Sr. Gubern, en una hora y ab un procediment que'ls sers incivilis res els tindrien d'envejar.

Ens retreu el setmanari carlista, el cas del Sr. Redón ab en Prat. Vol dir que no es completament contrari l'un cas de l'altre? Vol dir que si algun amic o redactor de *La Reconquista*, o qualsevol persona ab una mica de vergonya, que s'hagués trobat en el lloc del Sr. Redón, al sentirse aquell greu insult contra la seva mare, que no haurien fet el mateix? No sab distinguir nostre confrare, la diferencia que hi ha entre una calumnia y una veritat?...

Finalment. Cóm vol *La Reconquista* que ens esbravem reprobant l'article *Don Carles*, quan no tenim cap inconveniente en ajuntar les nostres firmes al costat d'aquelles nou y la de l'Alomar? Com vol que reprobem l'article, si estém disposats, si *La Reconquista* s'hi empresa, a reproduirlo en nostres columnes, pera reformar nostra protesta per l'acte incalificable comés ab En Santiago Gubern!

Y encar hi ha mes.

L'amic Redón al contestar les paraules gròller y ofensives del arcalde, no va esperar a la nit ni va valerse de pinxos d'ofici, sino que ho feu personalment y cara a cara ab aquell valor natural que deu acompanyar les accions dels homes que son filles d'un convenciment y no ab el matonisme empleat per aquell Junyent que volta saber el nom del autor de *D. Carles* y al respondreli tota una redacció no gosa sortir sol al carrer.

Y donem l'assumpto per acabat y mort.

Vagi aquesta pesta que per administració popular, que diem y donar les ordres necessaries pera evitar que en lo successiu se vingui repetint un cas que desdiu tan de la nostra ciutat.

Les escales de Ca la ciutat, fa un gran pat de temps qu'estan orfes de les caricices d'una escombra. Ens referim a les de la Plaça de la font, que donen pas a la porta principal del Palau Municipal.

No hi haurà medi, senyors regidors Loperena y Nel-lo y altres de la Comissió correspondent, de ferli agafar l'escombra an aquell bon home encarregat de fer aquesta llimpiesa?

Ell no gosa, no gosa a agafarla l'escombra... porque sen dona vergonya d'escobar el carrer.

Que potser també sen dona vergonya d'anar a cobrar, senyor Tomaset?

L'Ajuntament ha d'ésser el mirall que serveixi pera tots el veïns.

Serém atesos, amics regidors?

A les senyoretas.

Hi ha a Madrid nou joves que pertanyen al «Centro de Defensa Social» de aquells que'ls papás els donen una peseta cada setmana y el dilluns els passen comptes, que han escrit una carta al Director de *La Lectura Dominical* queixantse dels traços cenyits y dels vestits calatats que'n aquesta època del any vostés acostumen a vestir.

Son tots ells tan cristians que fins disculpen als qui puguin tirar un *propò* de mal gust dient que vostés els hi inciten, per lo tant si volen guanyar la gloria del cel, com nosaltres pecadors, deixinse de vestits llamatis y fassinse totes un vestit de *cucurulla*.

Serà l'única manera de complaure'l's nyebits del «Centro de Defensa Social» madrileny.

El carrer de Mendez-Nuñez un noi procurador, que procura pescar una pumba, ha establir un telégrafo de senyals que no crec que n'hi hagi un altre de mes ben montat.

Y es cosa digne de veure què, ab tot y esser curt de vista, no s'equivoca mai respecte a les notes que li trasmeten desde'l darrera de la persiana.

En vista d'això nosaltres proposem que'ls veïns de dit carrer li donin la patent d'invenció per 100 anys al objecte de que pugui competir ventatjosament ab en Marconi.

El noi s'ho mereix.

L'Heraldo de Tarragona els hi agrairà mentres visqui.

Y Martinez que no es un xicot viu y aprofitat?

Feu cololar, de franc, per l'Ajuntament 150 metres de canyeria pera tenir agua al maset y no paga la rasa, els sembla a vostés que no es senyal infalible de vivor.

A veure qui es el que s'atreveix avui en dia a fer gastar a la pubilla 160 drets en benefici propi?

Ho pot fer ningú mes que l'ex-amo de les *Dames y Vells y Les Criades*?

No y mil veces no.

Y en Vallvé diu que si no les pague que li arrenquin la canyeria.

Dolent, mes que dolent, quan vingui'l papa li dirém.

Segons va manifesar el dimecres el regidor Sr. Vallvé, Don Joan, propietari de la casa número 43 del carrer de l'Unió dèu al Municipi de Tarragona 1080 pts. per canon d'aigua y 170 per arbitre d'alcantarillat; total 1.250 pessetes.

Vaja unes petites s'entreté en treure a la publicitat el senyor Vallvé.

Que no ho sap que D. Joan es un po-

Que's diria pel mon d'un fill predilecte que's porta tan malament ab sa mare predilecta!

Això cau pel seu propi pes.

Un senyor mestre de cases conegit vulgarment ab el renom de Pau Potes, que es el mateix que volta esser regidor y estigué a punt d'ocasionar temps endarrera un conflicte de salut pública, ab tot y esser arcalde de barri, se permet llençar a la via pública l'aigua pestilenta de unes aigueres y safrejós del carrer de Sant Fructuós.

Prenguin nota d'això els regidors senyors Nel-lo y Loperena que volen rentar y hermosejar a Tarragona, porque podrà donar-se el cas de que els arcaldes de barri la volguessin rentar ab aigua bruta.

Y aleshores resultaria la medecina pitjor que la enfermetat.

Varies senyores que, porque han tingut els trescents duros pera redimir als seus fills, viuen molt traquiles, repartien aquets darrers dies una cajetilla y uns escapularis als soldats que van al Afrika, ca.

Llàstima. Que'ls quedará al final del viatge? Res. Tot se'n haurá anat en fum.

El «Grup de los 14» va donar CENT pessetes pera millors de raixo de les tropes expedicionaries.

Y despresa dirán que això no es patriotsme.

Que si juguen que si marxa el que fa 13 hi van tots els altres al seu darrera?

Y doncs, que's creuen vostés?

Solts y noves

A Sabadell dies passats uns quants joves kabilenys apalissaren, corporativament, al entusiasta federalista y estimat amic nostre En Bruno Lladó per haver retirat d'ordre del president, un anuncie de ball que aquells ficsaren en la tablilla de la societat sense permís de ningú.

El procedir dels kabilenys no te calificatiu y nosaltres ne protestem d'igual manera que protestarem del acte brutal dels carlins contra en Gubern.

Y desd'avui endavant quant se tracti d'una salvatjada ja no caldrà preguntar que l'ha comesa.

Diumenge celebrarà reunio general extraordinaria la nostra Joventut Federal, conforme a la convocatoria que publicarem en altre lloc del present nombre.

A varis venedors de les plasses mercats se'ls hi han imposat multes per falta de pés en moltes pesades.

Si aquesta mida previsoria, —el repestar les mercaderies— no pareixin els nostres tinents d'arcade de portarla ab tot el rigor necessari, el poble hi sortirà beneficis y sempre tindria unes illoans pera's qui miressin pel seu ben-estar.

El Ball del Quadro.—Veus aquí el nom del ball extraordinari que's prepara en el Centre Federal, peral proxim dia 25, diada de Sant Jaume.

La Comissió está treballant de fer per garantir el millor èxit de tal festa. Nosaltres sabem quel *Ball del Quadro* serà una cosa nova pera Tarragona, lo que fa preveure ja l'exit consegüent.

En el nombre vinent acabarém de donar tots els detalls concernents an aquest *Ball*, que promet resultar.

El diumenge tinguerem el gust d'estrenyer la ma de nostre distingit amic el popular poeta festiu En Josep Asmarats, mes conegit per son pseudònim *J. Starramsa*, que vingué junt ab els excursionistes a passar el dia al costat dels seus amics tarragonins.

Ab motiu de la memorable fetxa de la presa de la Bastilla, el dimecres darrer, dia 14 de Juliol, aparegueren endomassats els balcons del nostre casal federal, fent volejar també durant tot el dia la bandera republicana el propi Centre y la Fraternidad Republicana.

La casa comercial dels Sres. Violet Frères adorna sos magatzems ab una munió de banderes franceses y el Consulat de la veïna República, issà bandera durant tot el dia.

Per la prempsa valenciana ens entrem de que en les carrees Nacional y Internacional celebren darrerament en la ciutat del Turia, ha guanyat el primer premi nostre compatrici y estimat amic En Sebastià Masdeu, fill del president del Comité local federalista de Tarragona.

Un aplaudiment ben fort an En Sebastià y l'enhorabona als seus pares.

Al carrer de la Unió cantonada al carrer de Reding, estigué a punt de rebre una forta pedrada un de nostres redactors, degut als jocs cafres de quatre o cinc nois incivils que feien pedra.

Com que el municipal de punt no's va veure en cap punt del mon, esperem que els encarregats de ferlos cumplir els donaran les ordres necesaries pera que la escena no's repeteixi ni a les dotze del dia ni a cap hora de la nit.

GRAN HOTEL CONTINENTAL

Marti y Redón

APODACA 30.—TELEFONO, 5.—TARRAGONA

Establiment de primer ordre completament nou y construit exprofés pera hotel. Situació inmellorable aprop de l'estació y del port. Habitacions estucades. Magnífiques terrasses abvistes al mar y al camp. Llum elèctrica. Quarto de bany y ducha. Quarto fose per fotògrafs. Salòns de lectura y pera visites. Autogarage. Weersclossets Café restaurant.

Higiene y confort modern. Servei de gran luxe pera banquets.

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS IBARRA Y COMPAÑÍA SOCIETAT EN COMANDITA SEVILLA

Pera Valencia, Alacant, Cartagena, Aguiles, Almeria, Málaga, Cádis, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marin. Villagarcia, Carril, Corunya, Ferrol, Rivede, Gijón, Avilés, Santander, Bilbau, Pasajes, Sant Sebastià, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en els ports de Valençoa, Alacant, Málaga, Cádis, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbau.

S'admet càrrega y passatgers a preus redunts. Sortirà d'aquest port el pròxim dijous dia 22 el magnific vapor espanyol

Cabo Creux

de 2.500 tonelades, capitá En Victoriano Beitia. Admetent càrrega y passatgers pera ls esmentats ports.

Consignataria a Tarragona: En MARIAN PERES.

TALLER DE EBANISTERÍA — DE — EDUARDO GRAU

Se componen toda clase de muebles

RAMBLA DE CASTELAR, 12.—TARRAGONA

GRAN FÁBRICA DE CALSÁT PERA PÀRVULS

— DE —

CAVALLÉ Y MARQUÉS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94
TARRAGONA

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que 'n saben construir. Costa molt colocar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de colocar-lo be es indispensable saberlo construir perque sense la ciència y practica de construcció mal se pot adquirir la de colocació.

No us deixeu estraire per aqueixos aplicadors de braguers que, desconeixent per complet llur construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

El BRAGUER ARTICULADOR REGUÍ ADOR sistema Montserrat, es el mas práctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que sigui.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l'infància y tot lo que's refereix a Cirugia y Ortopedia.

CASA MONTSERRAT, UNIÓ, 34.—TARRAGONA

CLINICA Y CONSULTORI

pera las enfermedats de la dona

Vies urinaries, cirujía operatoria, parto electroterapia y análisis is micro-químic d'orina y productes patológicos

BAX LA DIRECCIÓN DEL

DOCTOR RABADA

Ex-intern de l'Hospital de Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barce'ona

Consulta

De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—Pera 'ls pobres frances, los dilluns, dimecres y dissaptes de 12 y mitja a 1 y mitja.

RAMBLA CASTELAR, 31, PRINCIPAL

RONDEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, Priorat, País y generosos a preus mòdics.

Únic dipòsit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s'expondrà a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Telefon n.º 67

3, S. Agustí, 3.—Tarragona